

Tirgus apskats

2010. gada 24.-30. maijs

Pagājušā nedēļā tirgos bija atkal salīdzinoši lielas svārstības, kaut arī bija redzamas pirmās pazīmes, kas liecina par stabilizēšanos. Galvenie akciju tirgu indeksi nedēļas beigās bijuši pozitīvi, jo, šķiet, investori ir samierinājušies ar eirozonas valstu parādu problēmām. Tirgos joprojām ir satraukums attiecībā uz fiskālo stimulēšanas pasākumu izbeigšanas negatīvajām sekām. Tirgus dalībnieku noskaņojumu negatīvi ietekmēja arī militārā konflikta draudi Korejas pussalā.

Nedēļa sākās ar samērā spēcīgu akciju pārdošanas spiedienu Āzijā un Eiropā, jo Spānijas Banka bija spiesta pārņemt nelielu Spānijas krājbanku *CajaSur*. Kaut arī *CajaSur* pēc aktīvu apjoma veido tikai 0,6% no kopējā Spānijas banku sektora, investori uzskatīja, ka bankas sabrukums liecina par lielākām problēmām Spānijas banku nozarē, kas cieš no problemātisko kredītu apjomu pieauguma dēļ hipotekāro kredītu tirgus krituma un lielā bezdarba līmeņa (pārsniedzis 20%). **Kopumā, šķiet, Spānijas banku nozare ir salīdzinoši labā stāvoklī, un, kaut arī iespējams, ka *CajaSur* nebūs pēdējā kredītiestāde, kas piedzīvo problēmas, Spānijas Banka ir izveidojusi palīdzības pasākumu plānu, kā rekapitalizēt tādas institūcijas.**

Piektdien aģentūra *Fitch* samazināja Spānijas kredītreitingu no AAA līdz AA+, kas apzīmē stabilu prognozi, un arī šis lēmums negatīvi ietekmēja tirgus. Ņemot vērā, ka aģentūra *Standard&Poors* jau bija noteikusi vienu līmeni zemāku Spānijas kredītreitingu – AA, šo jaunumu diez vai varēja uzskatīt par negaidītu pārsteigumu. Tas drīzāk ir vēl viens apliecinājums tam, ka reitingu aģentūras atpauk no notikumu attīstības tirgū. Patiesībā šie kredītreitinga samazinājumi var būt pat pozitīvs faktors Spānijai, jo tas palīdz valdībai gūt atbalstu izdevumu samazināšanas pasākumiem.

Spānija var nepalikt vienīgā eirozonas valsts, kas piedzīvos AAA kredītreitinga samazinājumu, jo arī citām eirozonas valstīm ir jātiek galā ar liela budžeta deficīta problēmām (1. attēls). Francijas budžeta ministrs Fransuā Barēns (*Francois Baroin*) atzinis, ka Francijai ir priekšā smags uzdevums – mēģināt saglabāt tās AAA kredītreitingu. Francijas valdībai ir jāatrod veids, kā ietaupīt EUR 100 miljardus nākamajos četros gados, jo tā plāno samazināt savu budžeta deficītu no prognozētajiem 8% 2010. gadā līdz 3% 2013. gadā.

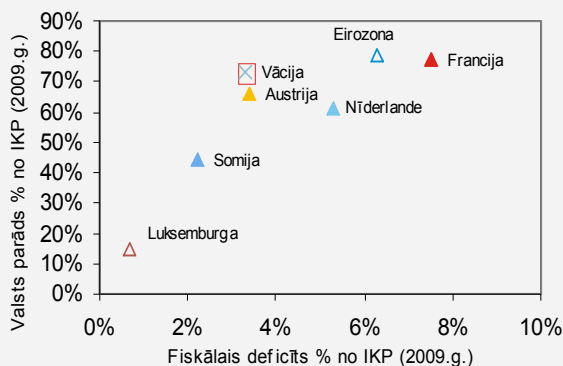
Bažas attiecībā uz eirozonu vēl palielināja laikraksta *Financial Times* paustā informācija, ka Ķīna plāno samazināt savas riska pozīcijas eirozonas perifērijas valstu (Grieķijas, Spānijas, Portugāles, Īrijas un Itālijas) valdību obligācijās. Laikraksts ziņoja, ka Ķīnas Nacionālā ārvalstu valūtu administrācija, kas pārvalda valsts ārvalstu valūtu rezerves, ir tikusies ar ārvalstu bankieriem, lai apspriestu savas eirozonas parāda vērtspapīru pozīcijas. Tā kā Ķīnai ir eirozonas valdību obligācijās EUR 630 miljardu apjomā, šāds Ķīnas solis radītu ievērojamu ietekmi uz tirgu. Pēc laikraksta paziņojuma izteiktais Ķīnas amatpersonu apgalvojums, ka Ķīna joprojām saglabās valūtu rezervju diversifikāciju attiecībā pret ASV dolāru, nomierināja tirgus dalībniekus.

Ziņas, ka Ziemeļkoreja ir pavēlējusi savam karaspēkam būt kaujas gatavībā, arī palielināja nevēlēšanos uzņemties risku. Kaut arī epizodiskas militāras sadursmes starp Ziemeļkoreju un Dienvidkoreju nav nekas jauns, pēdējais starpgadījums daudziem politikas analītiķiem šķiet nedaudz atšķirīgs, jo mainījusies Ziemeļkorejas politika attiecībā pret ASV un sākusies cīņa par to, kurš būs valsts vadītāja Kima Jonga IIa pēctecis. **Tomēr kara sākšanās starp abām kaimiņvalstīm tiek uzskatīta par maz ticamu, kaut arī pilnībā šādu iespēju nevar izslēgt.**

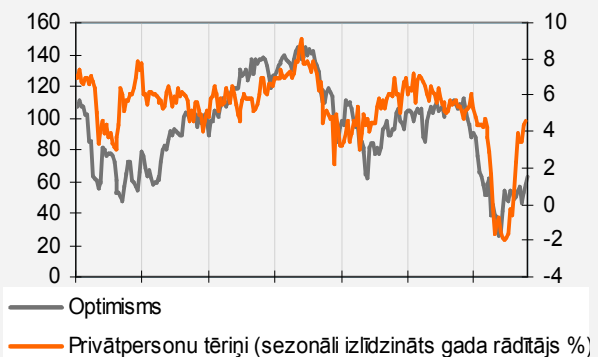
Negatīvās ziņas par eirozonas valstīm un pieaugošās ģeopolitiskās bažas mazināja salīdzinoši spēcīgie makroekonomikas dati. ASV Patēriņa pārvaldes aprēķinātais patēriņa optimisma indekss pieaudzis par 5,6 punktiem, sasniedzot divu gadu laikā augstāko līmeni – 63,3 punktus. **Iedzīvotāju tēriņu palielināšanās (2. attēls) ir ļoti pozitīvs faktors, kaut arī aprīlī šis rādītājs bija samērā vājš.** Eurozonā rūpnieciskās ražošanas pasūtījumu apjoms pieaudzis par 5,2%, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, un par 19,8%, salīdzinot ar to pašu periodu iepriekšējā gadā. Optimisma indeksi tomēr uzrādījuši dažādus rezultātus, jo Francijā, Vācijā un Itālijā to negatīvi ietekmējušas bažas par eirozonas valstu parādu problēmām, toties nedaudz pārsteidzoši ir tas, ka Francijā un Itālijā uzņēmējdarbības optimisms nedaudz pieaudzis.

Jūnija sākums būs ļoti interesants makroekonomikas datu ziņā. Tiks paziņoti ASV ražošanas un neražošanas ISM indeksi, bet piektdien tiks paziņoti ASV ikmēneša dati par darba tirgu. Visticamāk, ka rādītāji būs spēcīgi un tirgus ietekmēs pozitīvi.

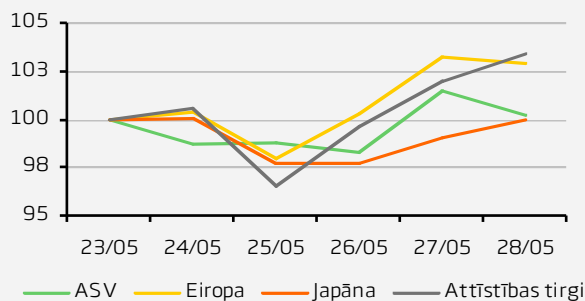
1. attēls. Eurozonas valstu, kam kredītreitings ir AAA, parāda un budžeta deficīta statistika liecina, ka Francijas problēmas ir vislielākās

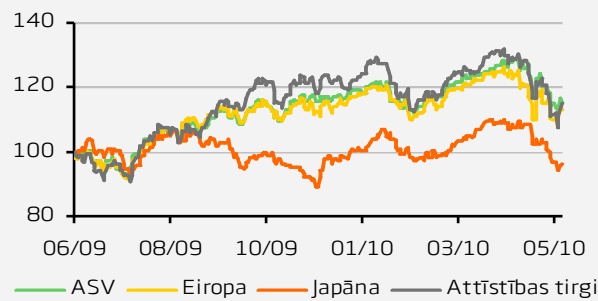
2. attēls. Patērētāju optimisms un iedzīvotāju tēriņi ASV pieaug

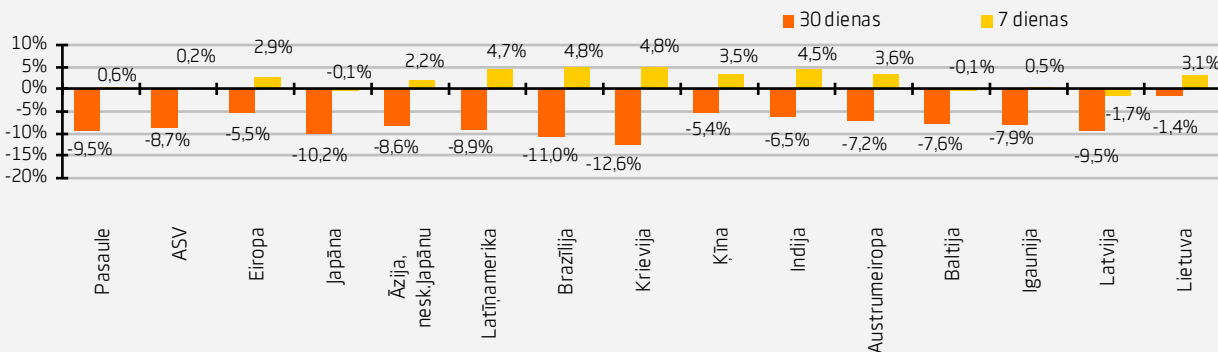
3. attēls. Akciju tirgi pagājušā nedēļā

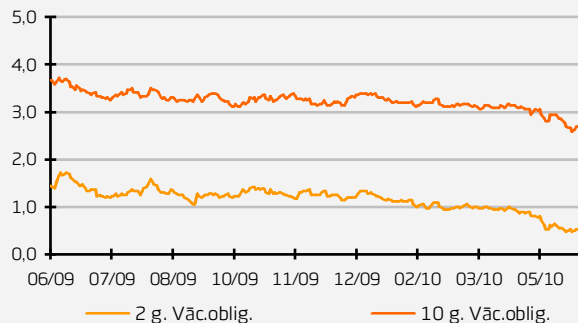
4. attēls. Akciju tirgi pagājušos 12 mēnešos

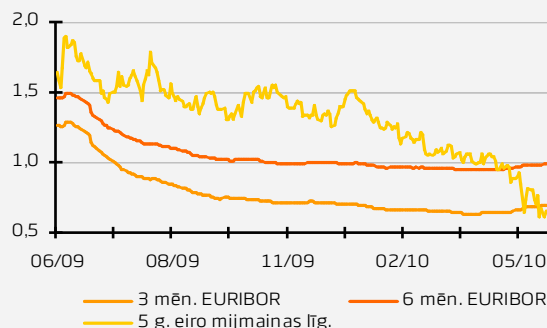
5. attēls. Akciju tirgu rezultāti¹

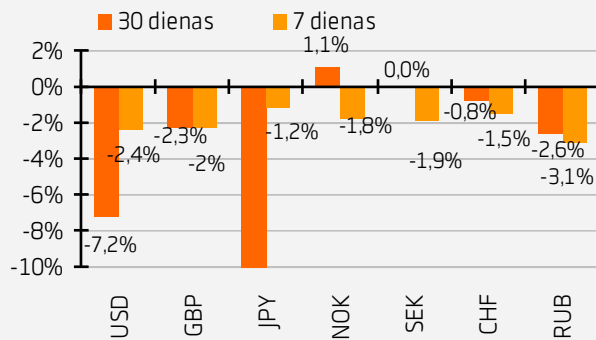
6. attēls. Vācijas valsts obligāciju ienesīgums

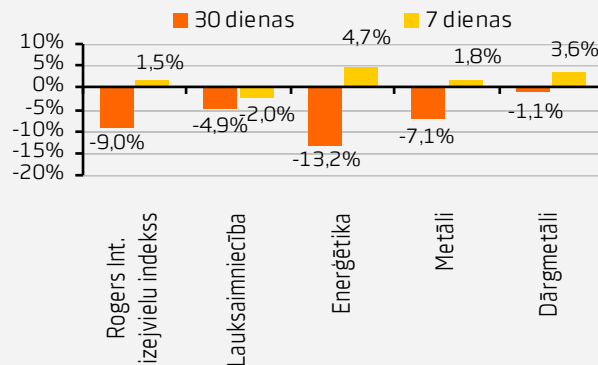
7. attēls. EURIBOR likmes pagājušos 12 mēnešos

8. attēls. EUR kurss pret noteiktām valūtām

9. attēls. Izejvielu indeksu rezultāti

Diagrammu avots: *Bloomberg* (ja nav norādīts cits)

Piezīme: visi ienesīgumi izteikti attiecīgo indeksu valūtās, ja nav norādīts citādi.

Atruna:

Šo apskatu ir sagatavojuši Baltijas investīciju centra analītiķi no Swedbank AS Igaunijā, AS Swedbank Latvijā un AB Bankas Swedbank Lietuvā (turpmāk tekstā minētās bankas un to daļas vai filiāles kopā saukti „Swedbank Baltijas grupa”). Apskatā izteiktie viedokļi var atšķirties no citu Swedbank Baltijas grupas darbinieku izteiktajiem viedokļiem. Šis apskats balstīts uz publiski pieejamu informāciju, kas tiek uzskatīta par uzticamu un atspoguļo analītiķu personīgo un profesionālo viedokli par šādu informāciju. Apskats atspoguļo analītiķu izpratni par attiecīgo informāciju apskata sagatavošanas brīdī, un apstākļu mainīšanās dēļ šī izpratne var mainīties. Šis apskats ir sagatavots, izmantojot analītiķu labākās prasmes, un pēc visas viņu rīcībā esošās informācijas šis apskats ir pareizs un precīzs, taču neviena Swedbank Baltijas grupas sabiedrība, nedz arī to vadītāji vai darbinieki nav atbildīgi, ja apskatā minētā apstākļi izrādījušies nepareizi vai neprecīzi. Šis apskats ir tikai informatīvs. Šo apskatu nekādā veidā nevar uzskatīt par solījumu vai garantiju no Swedbank Baltijas grupas, tās sabiedrību vadītāju vai darbinieku puses, ka apskatā aprakstītie apstākļi patiešām piepildīsies vai ka prognozes izrādīsies patiesas. Šo apskatu nevar interpretēt kā ieteikumu ieguldīt vērtspapīros, noslēgt finanšu darījumus vai rīkoties kādā citā veidā. Swedbank Baltijas grupa, tās sabiedrību vadītāji un darbinieki nav atbildīgi par jebkādiem zaudējumiem, kas apskata lietotājam var rasties, uzticoties tajā sniegtajai informācijai. JA ESAT IZLĒMUŠI RĪKOTIES, PAMATOJOTIES UZ ŠO APSKATU, JŪSU PIENĀKUMS IR PĀRBAUDĪT UN IZVĒRTĒT ATTIECĪGĀS DARBĪBAS EKONOMISKO PAMATOTĪBU UN IESPEJAMOS SAISTĪTOS RĪSKUS.

¹ Grafikā attēloti attiecīgā reģiona MSCI indeksa rezultāti, kas izteikti ASV dolāros, izņemot Austrumeiropas akcijas (DJ Stoxx EU Enlarged) un Baltijas valstu akcijas (OMX indeksi)